

Melania g. Mazucco: Täydellinen päivä

suom. Taru Nyström Abeille, Avain 2008

Risto Niemi-Pynttari

Melania Mazuccon (1966) *Täydellisessä päiväissä* tavallinen vuorokausi Roomassa kääntyy tragediaksi. Heti romaanin alussa on selvää, että sairaalloisen mustasukkainen Antonio aiheuttaa vielä tuhoa ex-perheelleen. Mies kyttää ex-vaimoaan yöllä. Päivällä Emma suostuu keskustelemaan miehen kanssa, sillä tuloksella että mies raiskaa hänet autossa parkkipaikalla. Toisin sanoen romaani kertoo juuri siitä henkisestä ilmapiiristä, josta nousee Berlusconiin äsken kuuluisaksi tullut kommentti: Italiassa raiskauksia ei voida estää kuin antamalla jokaiselle naiselle oma vahtisotilas, "koska italialaiset naiset ovat niin kauniita".

Mazuccon romaani on osuva kommentti tähän, Päähenkilö Emma on kaunis nainen, mutta hänet raiskaa ex-puoliso – joka on ammatiltaan turvamies. Itseasiassa Berlusconiin kommentti onkin laajentunut tässä kokonaiseksi romaaniksi.

Emma yrittää parhaansa, huolehtii perheestään kaoottisen elämän keskellä. Mutta ex-miehen varjo on liian raskas, ja murrosikäinen tytär ihailee isäänsä ja inhoaa äitiään. Sukupuolinen vastakkaisuus välittyy lasten kautta. Tämä tulee mainiosti ilmi aamuisesta bussimatkan kuvauksesta. Täpötäyteen bussiin sulloutunut äiditi on varsin laittautunut, 14 -vuotiaan Valentine pitää äitiään huorahtavana, kun taas 7-vuotias Kevin kiehnaa itseään äidin kylkeen ja unelmoi että saisi olla siinä aina.

Sukupuolierojen kohtuuton korostuminen tulee ilmi esimerkiksi siinä, kuinka Valentine ihailee isäänsä ja inhoaa äitiään. Otan seuraavassa esimerkiksi murrosikäisen Valentinen tunteet äitiään kohtaan. Äiti nähdään Valentinen silmin, huorahtavana, ärsyttävän laittautuneena. Tyttären inho välittyy jokaisesta havainnosta:

"äiti on koonnut vaalennetut hiuksensa pääläelle pehmeäksi nutturaksi, jättäen yhden suor-tuvan tanssahtelemaan viettelevästi lähelle kirsikanpunaiseksi maalattua suuta." Äiti oli "vääntäytynyt toukokuussa täysin asiattomalta näyttävään turkinkuvatukseen ja haisi viheliäältä suitsukkeelta."

Valentinen mielestä kaikki on äidin syytä: hän jätti isän, hän suosii vain pikku Keviniä, tuota haisunäätä. Äitin vika on sekin, että hänen pitää joka aamu ahtautua inhottavaan bussiin. Valentine kuuntelee hevimetallia kuulokkeistaan, nyökkää vain äidilleen kun tämä sanoo jotain. Sillä mitä äiti sanoo "ei ole mitään merkitystä. Hän tiesi kuitenkin mitä äiti sanoi. Oliko hän valmistautunut hyvin tämänpäivän luonnontieteen kokeeseen? Äiti kuvitteli, että Valentine iloitsisi hänen kiinnostuksestaan. Hän kysyi kuitenkin aina samoista asioista...

"Joo joo. Valentina vastasi haluttomasti nyökytellen päätään musiikin tahdissa." Älä viitti kuumottaa. Oon kyl lukenut ja osaan." "Sulje sitten se pahuksen laite" Emma tiuskaisi.

”Muistathan, että sinun täytyy käydä hakemassa Kevin koulusta?”

Valentine ei vastannut vaan painoi play nappulaa. .. Äidin ainoa huolenaihe oli vain Kevin, aina vain Kevin. Kunnon isosiskon piti käydä hakemassa isosisko koulusta ja viedä kotiin isoäidin luokse. Siitä, että kunnon isosiskon piti kulkea Rooma päästä päähän kaksi kertaa kolmen tunnin sisällä, siitä kukaan ei välittänyt. Äiti välitti vain siitä, että haisunäätä haettaisiin koulusta... Hän oli jokatapauksessa jo sopinut Kevinin kanssa ” (Mazzucco, s. 82) Valentine antoi veljelle rahaa siitä, että tämä tuli joskus koulusta yksin kotiin eikä kertoisi asiasta äidille.

”Sä et tuu kattomaan ottelua?” Valentine totesi syyttävällä äänellä.

”En voi Val” , Emma huokaisi, ”olen töissä”

”Ai, ei häitää. Pelaaan paremmin, kun sinä et oo kattomassa.” Samalla Valentine ajatteli, että ehkä äiti ei olekaan iltapäivällä töissä, hän on niin laittautunut, ”Päällään äidillä oli kireä hame ja saappaat, ehkä tämä tapaa salaisen rakastajansa. Kukahan se on tällä kertaa? Isä oli oikeassa. Äiti oli hajottanut perheen. Se huora.”

Mielikuvat seksistä ja sukupuolirooleista kiteytyvät murrosikäisen tyttärellä inhoon äitiä kohtaan. Hän haluaa olla täysi vastakohta äidille:hän on puhumaton ja hiljainen, kun äiti hössöttää. Hän ei halua olla esillä, kun äiti taas keikistelee aina.

Emma yritti hymyillä tyttärelee ja peitti mielipahansa. Emma kokee menettäneensä yhteyden tyttäreensä: ”Nykyään kaikki mitä tein oli Valentinen mielestä väärin ja epäoikeudenmukaista. Riita syntyi mistä tahansa pikkuasiasta. Valentina osasi olla halutessaan todella ilkeä.” (84)

Tytär näkee äitinsä epätoivoisen työuran johtuvan siitä että hän syntyi. Valentine ajatteli, että äiti syytti hänen laulajattaen uran katkeamisesta tyttären syntymää.

”Isä sanoi, että äiti oli ollut vain taustakuorossa heiluttamassa lavalla puolialastomana takapuoltaan. Muutamalla levyllä hän laulaa vain taustalla, että ah ja oh. Siinä oli äitin upea ura. Toisin sanoen äitiä oli hauska katsella, mutta muuten hän oli täysi nolla, oli isän tuomio.”(86)

Vaentinaa hävetti äitin surkeat pätkätyöt. Hän ei halunnut kertoa kenellekään, että ”hänen äitinsä syötti ja vaitoi vaippoja pidätyshäiriöisille, höperöille vanhuksille, siivosi kerrostalon rappuja ja kävi torstaisin laulamassa yökerhossa. Sana yökerho toi mieleen stripparit ja itseään rahasta myyvät naiset.” (88)

Näin siis hahmottuu murrosikäisen tyttären tuntemukset äitiään kohtaan. Täpötäysi aamubussi matelee ruuhkaisessa Roomassa. Päivän traagista loppua enteilee vain Valentinen korvalappustereoistaan kuuntelema musiikki. Biisin nimi on ”Valentines Day” Marilyn Mansonin huudon sekainen, raakkuva laulu: ”Flies are waiting/ in the shadow/ of the Valley of Death... Some of us are really born to die.”